महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ,

वाशी, नवी मुंबई– 400 703

परिपत्रक क्र.मुंविमं/योग्यता प्रमाणपत्र/सन 2021–2022 /क्र. ५५८ /दिनांक:– 08/06/2021

मुंबई विभागीय मंडळाच्या कार्यकक्षेतील सर्व मान्यता प्राप्त कनिष्ठ महाविद्यालय प्रमुखांना कळविण्यात येते की, मंडळ अधिनियम 1965 नुसार व विनियम 1977 नियम क्र. 80 (1) अन्वये या मंडळाव्यतिरिक्त इतर सांविधिक मंडळे, मान्यता प्राप्त संस्था व विद्यापीठे यांच्या परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना इ.11 वी/12 वी प्रवेशासाठी योग्यता प्रमाणपत्र घेणे बंधनकारक आहे.

योग्यता प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेण्याबाबतच्या सूचना व कार्यपध्दती खालीलप्रमाणे आहेत.

अ) योग्यता प्रमाणपत्रासाठी पात्रतेच्या अटी:–

1. राज्यमंडळाने निर्देशित केलेल्या बोर्डाशी समकक्ष असलेल्या बोर्डामधून विद्यार्थी इ. 10 वी उत्तीर्ण असावा. समकक्ष बोर्डाची यादी मंडळाच्या या वेबसाईटवर www.mahahsscboard.maharashtra.gov.in देण्यात आलेली आहे.
2. विद्यार्थी इ. 10 वी /11वी परीक्षा इंग्रजी विषयासह पाच विषयामध्ये उत्तीर्ण असावा.
3. इ. 11 वी विज्ञान शाखेत प्रवेश घेतला असल्यास विज्ञान विषयात संबंधित मंडळाच्या निकषानुसार विद्यार्थी विज्ञान विषयात उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे.

ब) योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज घेवून जाण्याबाबतची कार्यवाही :–

परराज्यातील /परदेशातील विद्यार्थी ज्यावेळी इ. 11 वी मध्ये मान्यताप्राप्त कनिष्ठ महाविद्यालयामध्ये प्रवेश घेतात, त्यावेळी संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालयांनी मंडळामध्ये उपलब्ध असलेले योग्यता प्रमाणपत्राचे कोरे छापील अर्ज विहित शुल्क भारतीय विद्यार्थ्यांसाठी रू. 200/– व परदेशातील विद्यार्थ्यांसाठी कोरे अर्ज शुल्क रू. 700/– भरून घेवून जावेत. अर्ज मंडळामध्ये सकाळी 10.30 ते 3.00 या वेळेत रोखीने रू 500/– पर्यंत व रू 500/– पेक्षा जास्त रक्कम असल्यास चलन अथवा डी.डी.द्वारे 10.30 ते 5.00 या वेळेत उपलब्ध होतील.

क) योग्यता प्रमाणपत्र अर्जासोबत खालील प्रमाणे कागदपत्रे सादर करणे आवश्यक आहे:–

1. योग्यता प्रमाणपत्राचा विहित नमुन्यातील मूळ अर्ज (अर्जाची छायांकित प्रत सादर करू नये)

2. उत्तीर्ण परीक्षेची गुणपत्रिका, प्रमाणपत्र, शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची छायांकित प्रत स्वसाक्षांकित (Self Attested) केलेली असावी.
3. मुळ प्रमाणपत्र संबंधित मंडळाकडून प्राप्त झालेले नसल्यास मुळ तात्पुरते प्रमाणपत्र (Provisional Certificate) व त्याची प्रमाणित छायांकित प्रत
4. मूळ स्थलांतर प्रमाणपत्र (Original Migration Certificate)
5. अर्जासोबत जोडलेले विहित नमुन्यातील हमीपत्र (Deed of undertaking) हे विद्यार्थ्याकडून भरून घेण्यात यावे.
6. परदेशी विद्यार्थ्यांनी वरील अ.क्र.1 ते 5 या कागदपत्रासह अर्जासोबत देण्यात आलेले Appendix - A वर संबंधित शाळेचा सही शिक्का तसेच भारतीय राजदूतावास (Indian Embassy) यांची सही शिक्का असणे आवश्यक आहे.
7. योग्यता प्रमाणपत्राच्या अर्जासोबत कनिष्ठ महाविद्यालयाचे पत्र विद्यार्थ्यांच्या नावांचा तक्ता सादर करण्यात यावा.

ड) योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज मंडळाकडे सादर करण्याबाबतच्या तारखा व शुल्क खालीलप्रमाणे आहे :-

कनिष्ठ महाविद्यालयाने योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज राज्यमंडळाने निर्देशित केलेल्या खालील तारखा आणि शुल्कासह (चलन किंवा डीडीद्वारे) एकत्रितरित्या या मंडळामध्ये सादर करावे.

1. योग्यता प्रमाणपत्राच्या अर्जासोबत पाठवावयाचे शुल्क -

- अन्य मंडळाकडून येणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी नियमित शुल्क रु 500/-
- भारताबाहेरील अन्य देशातून येणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी (Foreign Student) नियमित शुल्क रू. 700/-

2. योग्यता प्रमाणपत्रांचे अर्ज कनिष्ठ महाविद्यालयांनी पूर्ण कागदपत्रांसह सादर करावयाच्या तारखा खालीलप्रमाणे-

- नियमित शुल्कासह दि. 16 ऑगस्ट ते 15 सप्टेंबर पर्यंत रू. 500/- प्रतिविद्यार्थी व रू. 700/- + परदेशी विद्यार्थ्यांसाठी
- विलंब शुल्क दि. 16 सप्टेंबर ते 15 नोव्हेंबर पर्यंत (रू. 500/- + रू. 100/-) प्रतिविद्यार्थी व (रू. 700/- + रू. 100/-) परदेशी विद्यार्थ्यांसाठी

- दि. 15 सप्टेंबर नंतर योग्यता प्रमाणपत्राचे अर्ज स्विकारण्यात येणार नाहीत. परंतु प्रत्येक विद्यार्थ्याची वैयक्तिक प्रकरणिका पाहून अर्ज स्विकारावा कि नाही यासंबंधीचा अधिकार मा. विभागीय अध्यक्षांना आहे. असे अर्ज स्विकारताना नियमित शुल्क, विलंब शुल्क इ. मंडळ नियमाप्रमाणे शुल्क आकारण्यात येईल.
- अतिविलंब शुल्क दि. 16 नोव्हेंबर पासून 31 मे पर्यन्त प्रतिविद्यार्थी कनिष्ठ महाविद्यालय रू. 100/– व प्रतिदिन प्रतिविद्यार्थी रू. 20/– विलंब शुल्क आकारले जाईल.
- 1 जूनपासून नियमित शुल्क + विलंब शुल्क +प्रतिदिन प्रती विद्यार्थी रू.20/– + कनिष्ठ महाविद्यालयास प्रती विद्यार्थी रू. 1000/– सुट्टीचा दिवस आला तर दिलेल्या दिनांकापूर्वी अर्ज जमा करावेत अन्यथा विलंब शुल्क आकारण्यात येईल.
- अंतिम योग्यता प्रमाणपत्रासाठी कागदपत्राची पूर्तता प्राचार्यांनी व्यक्तीशः लक्ष घालून कागदपत्रे/प्रमाणपत्रे इ. 11 वी प्रस्तावातील आवश्यक त्रुटीची पूर्तता 20 जानेवारी व इ. 12 वी साठी सादर केलेले प्रस्तावातील त्रुटीची पूर्तता 05 जानेवारी पर्यंत करणे अनिवार्य आहे.
- इ. 11 वी साठीच्या प्रस्तावातील आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता 20 जानेवारीपर्यंत करावी. अन्यथा 21 जानेवारीपासून प्रति विद्यार्थी प्रतिदिन रू. 20/-- प्रमाणे विद्यार्थ्यांकडून व प्रतिविद्यार्थी रू.100/-- प्रमाणे संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालयाकडून दंड आकारण्यात येईल.
- इ. 12 वी साठीच्या प्रस्तावातील आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता 05 जानेवारीपर्यन्त करावी अन्यथा 06 जानेवारीपासून प्रतिदिन प्रतिविद्यार्थी रू. 20/– प्रमाणे विद्यार्थ्यांकडून व प्रतिविद्यार्थी रू. 100/– संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालयाकडून दंड आकारण्यात येईल.
- इ. 12 वीसाठी त्रुटी पूर्तता करण्यासाठी 30 ऑगस्ट ही शेवटची तारीख असून 30 ऑगस्ट पर्यंत त्रुटीपूर्तता न झाल्यास विद्यार्थ्याचा प्रस्ताव अमान्य करून सदर विद्यार्थ्याचे आवेदनपत्र व परीक्षेची संपादणूक रदद करण्यात येईल.
- राज्याबाहेरील किंवा परदेशातील/इतर मंडळातून उत्तीर्ण होवून आलेले जे विद्यार्थी इ. 12 वीमध्ये प्रवेश घेण्यास पात्र आहेत त्यांनी 15 सप्टेंबरपूर्वीच विद्यार्थ्यांकडून इ. 11 वी उत्तीर्णतेचे मुळ मायग्रेशन प्रमाणपत्र व इतर आवश्यक त्या कागदपत्रांसह योग्यता प्रमाणपत्रासाठी अर्ज सादर करणे आवश्यक आहे. ज्या विद्यार्थ्यांना त्यांच्या मूळ शैक्षणिक संस्थेकडून स्थलांतर प्रमाणपत्र देण्याची सुविधा उपलब्ध नाही त्यांनी

त्यांच्या कनिष्ठ महाविद्यालयामार्फत विभागीय शिक्षण उपसंचालक यांची प्रतिस्वाक्षरी असलेल्या दाखल्याची साक्षांकित छायाप्रत सादर केल्यास ग्राहय धरली जाईल. इतर मंडळामधून खाजगीरित्या प्रविष्ठ झालेल्या विद्यार्थ्यांचे मूळ स्थलांतर प्रमाणपत्र आवश्यक आहे. कारण फेब्रुवारी परीक्षेसाठी आवेदनपत्र भरण्याचा दिनांक 3 ऑक्टोबर हा कायमस्वरूपी ठरविण्यात आला आहे. मात्र एखाद्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांच्या बदलीमुळे 15 सप्टेंबर नंतर राज्यामध्ये बदलून आल्यास अशा विद्यार्थ्यांचा प्रस्ताव विलंब शुल्क व दंडाच्या रकमेसह सर्व कागदपत्रांची पूर्तता असेल तरच स्विकारण्यात येईल.

इ) योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज सादर करताना कनिष्ठ महाविद्यालयांनी खालील सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करणे बंधनकारक आहे.

1. विभागीय शिक्षण उपसंचालकांनी इ. 11 वीसाठी ऑनलाईन प्रवेश दिल्यानंतर संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालयांनी संबंधित विद्यार्थी –

   अ) इ. 10 वी परीक्षा अधिकृत बोर्डाची उत्तीर्ण केलेली आहे काय?

   ब) इंग्रजी विषयासह पाच विषयात उत्तीर्ण आहे काय ?

   क) इ. 11 वी विज्ञान शाखेत प्रवेश घेतला असल्यास विज्ञान विषयात संबंधित मंडळाच्या निकषानुसार विद्यार्थी विज्ञान विषयात उत्तीर्ण आहे काय?

   ड) विज्ञान असा ठळक विषय नसला तरी त्याने घेतलेल्या विषयात विज्ञान शाखेच्या /विषयाच्या भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र व जीवशास्त्र या विषयांचा अभ्यासक्रम असलेला विषय असावा.

   या चारही बाबींची संबंधित विद्यार्थ्यांच्या कागदपत्रावरून पडताळणी करूनच प्रवेश देण्यात यावा अन्यथा प्रवेश देण्यात येवू नये.

2. महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या अंतर्गत येणाऱ्या विभागीय मंडळासाठी ए.टी.के.टी. चा नियम लागू आहे. परंतू इतर बोर्डातील विद्यार्थ्यांना ए.टी.के.टी. चा नियम लागू नाही, याची नोंद घ्यावी.

3. काही बोर्डाच्या गुणपत्रिका व प्रमाणपत्र एकच असतात त्याप्रमाणे नमूद केलेले असते. ज्या बोर्डाची गुणपत्रिका स्वतंत्र देण्यात येते त्या बोर्डाचे प्रमाणपत्र अथवा तात्पुरते प्रमाणपत्र (Provisional Passing Certificate) सादर करणे आवश्यक आहे.

4. वरील अटी व शर्तीची पूर्तता केलेल्या विद्यार्थ्यांना कनिष्ठ महाविद्यालयात तात्पुरता प्रवेश द्यावा. त्यानंतर मंडळाने निर्धारित केलेल्या तारखेस विद्यार्थ्यांचा योग्यता प्रमाणपत्राचा अर्ज मंडळाकडे सादर करावा.
5. योग्यता प्रमाणपत्राशी संबंधित माहिती अथवा इतर बाबींसाठी कनिष्ठ महाविद्यालयाचा जबाबदार प्रतिनिधी मंडळात पाठविण्यात यावा. विद्यार्थी / पालक यांना मंडळामध्ये पाठविण्यात येवू नये.
6. ज्या विद्यार्थ्यांचे योग्यता प्रमाणपत्राचे अर्ज मंडळास सादर करून योग्यता प्रमाणपत्र घेतलेले नाही अशा विद्यार्थ्यांचा इ. 11 वी चा निकाल कनिष्ठ महाविद्यालयाने रोखून ठेवावा. योग्यता प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्याशिवाय विद्यार्थ्यास इ. 12 वी मध्ये प्रवेश देण्यात येवू नये.
7. ज्या संस्थेचे नाव मंडळाच्या समकक्षता यादीमध्ये नाही किंवा सदर संस्थेस समकक्षता दिलेली नाही अशा संस्थेचे प्रस्ताव संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालयाकडून विभागीय मंडळास परिपूर्ण प्रस्ताव शैक्षणिक वर्षामध्ये इ. 12 वीसाठी 31 ऑगस्ट पूर्वी व इ. 11 वीसाठी दि. 30 नोव्हेंबर पूर्वी या मंडळाकडे सादर करणे अनिवार्य आहे.
8. योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज पूर्ण भरलेला असावा. अर्जावर नमूद केलेली कागदपत्रे अर्जासोबत सादर करणे आवश्यक आहे. अन्यथा योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज स्विकारला जाणार नाही याची नोंद घ्यावी.
9. ज्या मंडळाच्या नियमित विद्यार्थ्यांना स्थलांतर प्रमाणपत्र दिले जात नाही, अशा विद्यार्थ्यांच्या शाळा सोडल्याच्या दाखल्यावर संबंधित जिल्हा शिक्षण अधिकारी (माध्यमिक) / शिक्षण निरीक्षक यांची प्रतिस्वाक्षरी असलेल्या दाखल्याची छायांकित प्रत साक्षांकित केलेली ग्राहय धरली जाईल. इतर मंडळाकडून खाजगीरित्या प्रविष्ठ झालेल्या विद्यार्थ्यांचे मूळ स्थलांतर प्रमाणपत्र आवश्यक आहे.
10. राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठामधून (NIOS) उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांसाठी कोणत्याही वर्गाची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची साक्षांकित प्रत सादर करावी अथवा संपर्क केंद्राने दिलेला दाखला (LC) जोडलेला असावा.
11. योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज स्वतः प्राचार्यांनी सही करून प्रमाणित करावेत. योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज प्रमाणित करताना प्राचार्यांच्या सहीचे शिक्के मारण्यात येवू नये, याची कनिष्ठ महाविद्यालयाने नोंद घ्यावी.

12. योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज मंडळात सादर करताना जेवढे अर्ज आले असतील तेवढयाच अर्जाचे योग्यता प्रमाणपत्र शुल्क चलन अथवा डी.डी.द्वारे भरावे. जास्तीची रक्कम भरण्यात येवू नये. जास्त रक्कम भरलेली असल्यास पुनःश्च योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज जमा करताना सदर रक्कम ग्राहय धरण्यात येणार नाही याची नोंद घ्यावी.
13. अन्य मंडळातून आलेल्या विद्यार्थ्यांना इ. 12 वी चे परीक्षेचे आवेदनपत्र भरण्यापूर्वी योग्यता प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेणे कनिष्ठ महाविद्यालयास बंधनकारक आहे अन्यथा परीक्षेचे आवेदनपत्र भरता येणार नाही. परंतु योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज मंडळात सादर न करता परस्पर विद्यार्थ्यांचे आवेदनपत्र भरून विद्यार्थी परीक्षेस प्रविष्ठ केले जातात. सदर बाब मंडळाच्या निदर्शनास आली असल्याने यापुढे अशा प्रकारची बाब निदर्शनास आल्यास संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालयाची मंडळ मान्यता काढून घेण्याबाबत कार्यवाही करण्यात येईल व विद्यार्थ्यांची संपादणूक रद्द करण्यात येईल, याची नोंद घेण्यात यावी.
14. इ. 11 वी अन्य मंडळात उत्तीर्ण करून इ. 12 वी मध्ये मंडळात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकडे स्थलांतर प्रमाणपत्र उपलब्ध नसल्यास संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालयाने विभागीय शिक्षण उपसंचालकांकडून मंडळ बदलीबाबतचे परवानगी पत्र योग्यता प्रमाणपत्र अर्जासोबत सादर करणे आवश्यक आहे. तदनंतर आलेले प्रस्ताव दंडनीय दराने पात्र असतील.
15. योग्यता प्रमाणपत्राचे अर्ज प्राप्त होताच मंडळात सादर करावेत. अंतिम दिनांकाची वाट पाहू नये.
16. टी.सी., गुणपत्रक, संबंधित मंडळाकडून प्राप्त ग्रेडचे गुणात रूपांतर केलेली प्रत व प्रमाणपत्र (संबंधित मंडळाकडून मूळ प्रमाणपत्र प्राप्त नसल्यास मूळ तात्पुरते प्रमाणपत्र म्हणजेच प्रोव्हिजनल सर्टिफिकेट) ची साक्षांकित प्रत (सदरील प्रती संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालय मुख्याध्यापक/प्राचार्य यांनीच प्रमाणित केलेली असावी.)
17. शैक्षणिक खंड (गॅप) असेल तर अशा विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशास शैक्षणिक खंडाबाबत प्रतिज्ञापत्र (ॲफेडेव्हिट) देणे आवश्यक आहे.
18. प्रस्तावावरील विद्यार्थ्याचा फोटो संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांनी प्रमाणित केलेला असावा.

19. कोणताही पात्र विद्यार्थी योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज भरण्यापासून वंचित राहणार नाही याची नोंद घ्यावी. जर विद्यार्थ्याचा योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज मंडळाने निर्धारित केलेल्या कालावधीमध्ये कनिष्ठ महाविद्यालयाकडून प्राप्त झाला नाही अथवा पाठविण्यात आला नाही अशी बाब या मंडळाच्या निदर्शनास आल्यास संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालयाची मान्यता काढून घेण्याची कारवाई केली जाईल. योग्यता प्रमाणपत्राअभावी विद्यार्थ्यांच्या होणाऱ्या नुकसानीस मंडळ जबाबदार राहणार नाही याची नोंद घ्यावी.

उपरोक्त परिपत्रक कनिष्ठ महाविद्यालयाचे शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी तसेच विद्यार्थी व पालकांच्या निदर्शनास आणावे.

उपरोक्तप्रमाणे मंडळास योग्यता प्रमाणपत्र प्रस्ताव सादर करण्याबाबतची कार्यवाही करावी योग्यता प्रमाणपत्र प्रस्ताव शुल्काबाबत या परिपत्रकात नमूद केल्यानुसारच कार्यवाही करावी. तसेच योग्यता प्रमाणपत्र प्रस्तावाबाबतचे परिपत्रक यापुढे मंडळाकडून वितरीत करण्यात येणार नाही. याबाबत मंडळाचे अधिकृत संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात येईल याची नोंद घ्यावी.

(राजेंद्र अहिरे)
विभागीय सचिव,
महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक
शिक्षण मंडळ, मुंबई विभागीय मंडळ,
वाशी, नवी मुंबई–400703